

<p>8 maart 334 IMP. CONSTANTINUS A. ad Pacatianum praefectum praetorio. Quoniam suariorum corpus ad paucos devenit, iubemus eos adstante populo Romano dicere, quibus excusatio sit delata, quibus provenerit onus, ut his in medium publicae rationis eductis exemplum rei naviculariae proponatur. Itaque dinoscant facultates proprias suariorum esse obnoxias muneri ac de duobus alterum eligant; aut retineant bona quae suariae functioni dstricta sunt ipsique suario teneantur obsequio aut idoneos quos volunt nominent, qui necessitati idem satisfaciant. Nullum enim vacare ab huius rei munere patimur, sed sive honoribus eveci sive quolibet versutiae genere fugerunt, revocari eos iubemus idque ipsum teste et audiente populo Romano compleri ac nos super his consuli, ut animadvertamus in eos, qui hac tergiversatione usi sint; de reliquo functionis huius vacatione nulli penitus tribuenda, sed eo qui subripere potuerit post beneficium infirmatum, salutis etiam periculum subituro. DAT. VIII ID. MART. ROMAE OPTATO ET PAULINO CONSS.</p> <p>30 maart 334 IDEM A. ad Severum comitem Hispaniarum. Insinuatam est quosdam patres principalis coniugii copulatione destitutos in perniciem filiorum ultra misericordiam sanguinis properare et receptis deinceps aliis matrimoniis maiorem sibi in rebus filiorum vindicare personam: qui quoniam in his usufructuarii remansisse videntur, usurpare ea ac pervertere confidunt, ut per hoc his, qui in orbitate remanserunt, nulla nec possidendi nec litigandi tribuatur occasio. Ideoque placet, ne quis pater receptis deinceps matrimoniis earum rerum, quae prioris coniugis fuerunt, sibi ius defendendum existimet nisi tutelae vice, donec minores probata aetate esse videantur. His autem moderatio nostra cuncta iubet servari adque restitui. PROPOSITA III KAL. APRIL. CONSTANTINOPOLI OPTATO ET PAULINO CONSS.</p> <p>30 april 334 IMP. CONSTANT(INUS) A. GERULO RATIONALI TRIUM PROVINCIIARUM. In Sardinia fundis patrimonialibus vel enfiteuticariis per diversos nunc dominos distributis oportuit sic possessionum fieri divisiones, ut integra apud possessorem unumquemque servorum agnatio permaneret. Quis enim ferat liberos a parentibus, a fratribus sorores, a viris coniuges segregari? Igitur qui dissociata in ius diversum mancipia traxerunt, in unum redigere eadem cogantur: ac si cui propter redintegrationem necessitudinum servi cesserint, vicaria per eum qui eosdem susceperit mancipia reddantur et invigila, ne per provinciam aliqua posthac querella super divisio mancipiorum affectibus perseveret. DAT. III. KAL. MAI. PROCULO ET PAULINO CONSS.</p> <p><i>Interpretatio.</i> In divisione patrimoniorum seu fiscalium domorum sive privatorum observari specialiter debet, ut, quia iniustum est, filios a parentibus vel uxores a maritis, quum ad quemcumque possessio pervenerit, sequestrari, mancipia, quae permixta fuerint, id est uxor cum filiis et marito suo, datis vicariis, ad unum debeant pertinere, cui necesse fuerit commutare, quod sollicitudo ordinarum debet specialiter custodire, ut separatio fieri omnino non possit.</p> <p>19 mei 334 IDEM A. AD VERONICIANUM VIC(ARI)UM ASIAE. Vorax et fraudulentum numerariorum propositum, qui diversis rectoribus obsequuntur, ita inhibendum est, ut et antea sanximus et nunc itidem sancimus, conditioni eos subdi tormentorum et eculeis adque lacerationibus subiacere nec ultra biennium hoc fungi obsequio. ET CETERA. DAT. XIV KAL. IUN. OPTATO ET PAULINO CONSS.</p> <p>19 mei 334 IMP. CONSTANTINUS A. ad Veronicianum vicarium Asiae. Post alia: damus provincialibus facultatem, ut, quicumque sibi a numerariis, qui diversis rectoribus obsequuntur, conquesti fuerint aliquas venditiones extortas, irritas inanesque efficiant, et male vendita ad venditoris dominium revertantur, amissione etiam pretii illicitis ac detestandis emptoribus puniendis. DAT. XIV KAL. IUN. OPTATO ET PAULINO CONSS.</p> <p>Haec lex expositione non indiget.</p> <p>18 juni 334 IDEM A. ANDRONICO. Si contra pupillos, viduas vel morbo fatigatos et debiles impetratum fuerit lenitatis nostrae</p>	<p>334 Athanasius, Apol. sec. 68 Constantine hearing that Arsenius is alive, has found all the charges against Athanasius to be false, the results of wicked plots against him. He condemns the recent disturbances in the streets of Alexandria. He instructs Athanasius to take this letter with him and read it publicly often. He promises to personally look into any future allegations or disturbances against Athanasius, and punish anyone bringing false accusations or stirring up trouble.</p> <p>334 Athanasius, Apol. sec. 70 Constantine In a letter, Constantine rebukes the Alexandrians for causing trouble and encourages them all to accept Athanasius, whom he has cleared of all charges against him.</p> <p>334 Athanasius, Apol. sec. 70 Constantine Constantine praises John Archaph, a former leader of the Meletians, for uniting with Athanasius. He summons him to his court by means of public transportation.</p> <p>In a law (novella) dated December 1, 334, Constantine refers to the divine providence that moved him to found the new capital (Cod. theod. 13.5.7; cf. Eusebius, Vit. Const. 4.36). Significantly, St. Augustine (354-430) emphasized that Constantine had not built a single pagan temple in the new capital, while he had laid several Christian foundations</p>			
--	---	--	--	--

iudicium, memorati a nullo nostrorum iudicum compellantur comitatui nostro sui copiam facere. Quin immo intra provinciam, in qua litigator et testes vel instrumenta sunt, experiantur iurgandi fortunam atque omni cautela servetur, ne terminos provinciarum suarum cogantur excedere. Quod si pupilli vel viduae aliique fortunae iniuria miserabiles iudicium nostrae serenitatis oraverint, praesertim cum alicuius potentiam perhorrescunt, cogantur eorum adversarii examini nostro sui copiam facere. DAT. XV KAL. IUL. CONSTANT(INO)P(OLI) OPTATO ET PAULINO CONSS.

Interpretatio. Quicumque adversus pupillos, viduas et aegrotos nostra praecepta meruerit, eos de locis suis commovendi vel extra provinciam suam usquam penitus protrahendi licentiam summovemus, ut ibi causam suam dicant, ubi instructiores esse et testimonia possint facilius invenire. Sane si ipsi, quorum fatigationi consulimus, nos crediderint expetendos, huic voluntati eorum veniendi aditum non negamus; ita ut adversarii eorum sub praesentia principis adesse per rectorem provinciae compellantur.

5 juli 334 IDEM A. ad Pacatianum praefectum praetorio. Etsi potior apud nos privatorum causa est quam fisci tutela, praecipimus tamen, si a nobis plures defensacula fisci meruerint, eum praeponi ceteris, qui melior innocentia, potior litteris, pollentior reliquis examinata fide esse noscetur, etiamsi post alios hoc beneficium a nostra clementia reportavit. DAT. III NON. IUL. SINGIDUNO OPTATO ET PAULINO CONSS.

24 augustus 334 IDEM A. ad Iulianum praesidem. Iurisiurandi religione testes prius, quam perhibeant testimonium, iam dudum arctari praecepimus, et ut honestioribus potius fides testibus habeatur. Simili more sanximus, ut unius testimonium nemo iudicum in quacumque causa facile patiatu admitti. Et nunc manifeste sancimus, ut unius omnino testis responsio non audiatur, etiamsi praeclarae curiae honore praefulgeat. DAT. VIII. KAL. SEPT. NAISSO, OPTATO ET PAULINO CONSS.

Interpretatio. Testes priusquam de causa interrogentur, sacramento debere constringi, ut iurent, se nihil falsi esse dicturos. Hoc etiam dicit, ut honestioribus magis quam vilioribus testibus fides potius admittatur. unius autem testimonium, quamlibet splendida et idonea videatur esse persona, nullatenus audiendum.

26 augustus 334 IMP. CONSTANTINUS A. ad Felicem. Architectis quam plurimis opus est; sed quia non sunt, sublimitas tua in provinciis Africanis ad hoc studium eos impellat, qui ad annos ferme duodeviginti nati liberales litteras degustaverint. Quibus ut hoc gratum sit, tam ipsos quam eorum parentes ab his, quae personis iniungi solent, volumus esse immunes ipsisque qui discent salarium competens statui. PROPOSITA VI KAL. SEPT. KARTHAGINE OPTATO ET PAULINO CONSS.

7 september 334 IDEM A. ad Felicem. Commoda nobis visa est ea dispositio, quae expresse navicularios in hunc ordinem formavit, ut non promiscue, sed per vicissitudines rite servatas iuges cursus agnoscerent et exiguos impleverent, quo ita levamentis alternantis auxilii cunctorum fortunae et tenuiorum potissimum confirmarentur nec necessitas fieret aliquos semper longiora lustrare ac plerisque obnoxios casibus fieri. Quod ne ulterius possit accidere, labor omnibus par et iustus adiunctus sit et subsidia pari ratione deferantur nec tenuiores in querellas infructuosae complorationis incurrant. PROPOSITA VII ID. SEPT. KARTHAGINE OPTATO ET PAULINO CONSS.

1 december 334 IDEM A. naviculariis Orientis. Pro commoditate urbis, quam aeterno nomine iubente deo donavimus, haec vobis privilegia credidimus deferenda, ut navicularii omnes a civilibus muneribus et oneribus et obsequiis habeantur immunes et ne honores quidem civicos, ex quibus aliquod incommodum sentiant, subire cogantur. Ab administratione etiam tutelae, sive legitimae sive eius, quam magistratus aut provinciae rectores iniungunt, habeantur immunes. Et vacatione legis Iuliae et Pappiae potiantur, ut etiam nullis intervenientibus liberis et viri ex testamento uxorum solidum capiant et ad uxores integra voluntas perveniat maritorum. De proprietate etiam vel hereditate vel qualibet alia civili causa pulsati ne ex rescripto quidem nostro ad extraordinarium iudicium evocentur, sed

agentibus in suo foro respondeant. Et ad exemplum Alexandrini stoli quaternas in frumento centesimas consequantur ac praeterea per singula milia singulos solidos, ut his omnibus animati et nihil paene de suis facultatibus expedentes cura sua frequentent maritimos commeatus. ACCEPTA KAL. DEC. OPTATO ET PAULINO CONSS.				
--	--	--	--	--